

หลักสูตรการปฎิภาณฤกษ์ยามกะเหรียง (อค 4044)

จำนวน 30 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนครอบครัวชุมชนหรือสังคมหรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจ ได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม ให้มีระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทราบล่วงหน้าหรือวางแผนให้สอดคล้องกับความถนัดของตนด้วย และมาตรา 10 ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ดำเนินการโดยคำนึงถึงแนวทางดังต่อไปนี้(1)ดำเนินการโดยวิธีการใดๆเพื่อกระตุ้นให้บุคคลทุกช่วงวัยทุกอาชีพ ใฝ่เรียนรู้หรือฝึกฝน ในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำหรับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข หรือการร่วมกันพัฒนาชุมชนของตน (2) ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือหรือร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินการตาม (1)

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้กำหนดนโยบาย และจุดเน้นการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2567 ด้าน 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อที่ 3.4 จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาทิอาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรมอาชีพอุตสาหกรรมช่างก่อสร้างช่างไฟฟ้าช่างประปาช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือนสามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ ข้อที่ 3.5 ส่งเสริมสนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ โดยการสร้างเอกลักษณ์ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่จัดการศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง และการศึกษาเพื่อพัฒนาสนับสนุน คุณวุฒิ ให้กับประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษา ได้มองเห็นความสำคัญและช่องทางในการขยายอาชีพให้กับประชาชนที่ต้องการมีงานทำมีรายได้ ประกอบกับกรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำโดยให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอน ให้กับประชาชนเพื่อเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและนำไปเป็นอาชีพเสริมในการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนได้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ.....จึงได้สำรวจความต้องการของชุมชนและทรัพยากรในท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีแนวคิดจัดกระบวนการเพื่อพัฒนาหลักสูตรการปฎิภาณฤกษ์ยามกะเหรียงให้เป็นองค์ความรู้แนวทางการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกะเหรียงบ้านห้วยปิงด้วยการปฎิภาณฤกษ์ยามกะเหรียงฝีมือในการปักมีความประณีตเรียบร้อยและสวยงามใช้ในครัวเรือนและเป็นของฝากกับผู้ที่มา

เยี่ยมเยียน ปัจจุบันได้ มีการพัฒนารูปแบบการออกแบบลวดลาย การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เสื้อ ผ้าถุง ผ้าคลุมโต๊ะ กระเป๋าย่าม เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย แต่ยังไม่ทิ้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีการเย็บปักลงบนถุงย่ามเพื่อตกแต่งลวดลาย ที่มีเอกลักษณ์ที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงกลายเป็นการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงในรูปแบบใหม่ และในปัจจุบันแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือหรืองาน “Handmade” นั้นมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

ในการนี้ ศกร.ระดับตำบล.....จึงได้จัดทำหลักสูตรการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงเพื่อ ให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจและสามารถวางแผนการประกอบอาชีพโดยใช้ทักษะและองค์ความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้มาประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้มีความมั่นคงและยั่งยืนนอกจากนั้นยังสามารถนำความรู้ มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2551ให้สอดคล้อง กับศักยภาพพัฒนาตนเองสังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อมและมีความพร้อมที่จะสามารถทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพดังกล่าวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่เน้นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงดังนั้นผู้ที่ประกอบ อาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะในการเลือกสีการออกแบบลวดลาย ผลิตภัณฑ์รวมถึงการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความเหมาะสมกับ ศักยภาพของตนเอง
2. มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง
3. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ต่อการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 30 ชั่วโมง

ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง

ปฏิบัติ จำนวน 27 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร (ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง ปฏิบัติ จำนวน 27 ชั่วโมง)

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงและช่องทางในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง

1.1 อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง

1.2 อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยงด้วยได้แก่การวางแผนและการบริหารจัดการการหาแหล่งเงินทุนความต้องการของตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้

2. ทักษะการประกอบอาชีพการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง ทัศนศึกษาจำนวน 2 ชั่วโมง

2.1 เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง

2.2 ขั้นตอนในการปักกลายและการฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง

- ความรู้พื้นฐานและเทคนิคในการปักกลาย
- การปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง

3.การฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง ปฏิบัติจำนวน 27 ชั่วโมง

3.1 การเตรียมอุปกรณ์

3.2 การออกแบบลวดลาย

3.3 การกะขนาด (อธิบายว่าขนาดอะไร)

3.4 การฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง

การจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. ครูบรรยายความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง
2. วิทยากรให้ความรู้เรื่องทักษะการประกอบอาชีพการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง
3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ให้เกิดทักษะการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง
4. วิทยากร/ครู กศน.ตำบล ประเมินผลงานของผู้เรียน จากนั้นสรุปผลและบอกการควบคุม ปริมาณ คุณภาพการผลิตและการลดต้นทุนการผลิต

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้ในการบรรยายและสาธิตอาชีพและการฝึกปฏิบัติจริง
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใบความรู้เกี่ยวกับการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง
3. วัสดุอุปกรณ์ในอาชีพที่มีการใช้จริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ และการนำไปใช้

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง จำนวน 30 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง และช่องทางในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ	1.1 อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 1.2 อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงด้วยได้แก่การวางแผนและการบริหารจัดการการหาแหล่งเงินทุนความต้องการของตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง	1	-
2.ทักษะการประกอบอาชีพการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง	1.อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 2.บอกชื่อเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยงได้ 3.เลือกใช้ และบอกวิธีการจัดเก็บบำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 2. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 2. เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง 3. การเลือกใช้และบอกวิธีการจัดเก็บบำรุงรักษาเครื่องมือที่ใช้ในการปักลายถุงย่ามกะเหรี่ยง	2	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3.การฝึกปฏิบัติการ ปักกลายถุงย่าม กะเหรี่ยง	<p>1. มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยงอธิบายและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆได้อย่างถูกต้อง</p> <p>2. จัดเตรียมเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยงได้</p> <p>3. บอกขั้นตอนและกระบวนการกรรมกรวิธีในการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยงได้</p> <p>4. ปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยงได้</p>	<p>1.การฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง</p> <p>1.1 การเตรียมอุปกรณ์</p> <p>1.2 การออกแบบลวดลาย</p> <p>1.3 การกะขนาด</p> <p>1.4 การฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง</p>	<p>วิทยาการอธิบายและสาธิตการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยงและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง</p> <p>1.1 การเตรียมอุปกรณ์</p> <p>1.2 การออกแบบลวดลาย</p> <p>1.3 การกะขนาด</p> <p>1.4 การฝึกปฏิบัติการปักกลายถุงย่ามกะเหรี่ยง</p>	-	27